

УДК 636.2.034:636.084

ВПЛИВ ВВЕДЕННЯ ДО РАЦІОНУ ПРОПІЛЕНГЛІКОЛЮ ТА КОРМОВОЇ ДОБАВКИ НА МОЛОЧНУ ПРОДУКТИВНІСТЬ КОРІВ

*Н. В. Голова, к. с.-г. н., В. Ю. Гудима, м.н.с., І. В. Невоструєва, к. с.-г. н.
yurnatalia@ukr.net*

Інститут біології тварин НААН, м. Львів

Високопродуктивні корови схильні до порушень обміну речовин, які виникають після отелення і негативно впливають на молочну продуктивність протягом лактації. Оскільки основні метаболічні зміни спостерігаються в рубці, печінці та жировій тканині, для вирішення проблеми доцільно застосовувати комплексну кормову добавку, яка б регулювала перебіг рубцевої ферментації, стимулювала окислення жирних кислот та володіла гепапротекторною дією.

Для досліджу використано 6 груп сухостійних корів української молочної чорно-рябої породи по 5 тварин у групі, продуктивністю за попередню лактацію 6–7 тис. кг молока. Корів розділили на 2 підгрупи по 15 голів, у кожній з яких сформували 3 групи (контрольну і 2 дослідні) по 5 тварин. Різниця між підгрупами полягала в тому, що раціон першої підгрупи містив соєвий шрот, а другої — аналогічну кількість соєвої макухи, внаслідок чого кількість жиру в раціоні зросла на 20 % при однакових інших показниках поживності. 1-ші (контрольні) групи отримували стандартний раціон. До раціонів корів 2-х та 3-х груп додано, відповідно, пропіленгліколь (200 г) або розроблену кормову добавку. Склад добавки (на голову в добу): пропіленгліколь сухий — 200 г; 50 % концентрат вітаміну Е — 3,0 г; 86 % концентрат захищеного метіоніну (МНА 86 %) — 20,0 г; захищеного карнітину — 1,0 г (5 г Карніпас). Дослід тривав протягом останнього місяця сухостою та першого місяця лактації. Наприкінці дослідження для лабораторних досліджень брали молоко. У молоці визначали вміст білка, жиру, лактози.

Додавання до обох видів раціону обох досліджуваних кормових добавок збільшувало надої. Так, за утримання на раціоні з соєвим шротом добовий надій корів 1-ї групи становив 24,41 кг, додавання пропіленгліколю (2-а група) збільшило добовий надій до 26,56 кг, а за додавання комплексної добавки добовий надій був 25,47 кг. На раціоні з соєвою макухою добовий надій корів 1-ї, 2-ї та 3-ї груп становив 23,35; 25,15 і 24,75 кг відповідно.

Проте пропіленгліколь знижував жирність молока ($P < 0,05$), тоді як комплексна добавка підвищувала вміст молочного жиру. Внаслідок цього у перерахунку на базисну жирність надої корів, які отримували у складі раціону пропіленгліколь, не відрізнялися від надоїв корів контрольних груп, а надої корів, які отримували комплексну добавку, були вищими у досліді з соєвим шротом на 5,26 %, а в досліді з соєвою макухою — на 10,54 %.

Незважаючи на менший відсоток жиру в молоці корів, які отримували пропіленгліколь, добовий вихід молочного жиру у них не відрізнявся від контрольних корів, оскільки надій був більшим. У корів, які отримували комплексну добавку, вихід молочного жиру перевищував відповідний показник контрольних груп, оскільки у них зростав як надій, так і вміст жиру в молоці.

Під впливом згодовування комплексної добавки добовий вихід молочного жиру в корів, які отримували раціон з соєвим шротом, збільшився на 40 г, а в корів, раціон яких містив соєву макуху, — на 70 г. Відсоток молочного білка та лактози не залежав від складу раціону та введення до нього пропіленгліколю чи комплексної добавки. Водночас вихід молочного білка та лактози був більшим у корів, яким додавали пропіленгліколь та комплексну добавку. У корів, які отримували раціон з соєвим шротом, пропіленгліколь та комплексна добавка збільшували добовий вихід лактози на 100 і 60 г, а молочного білка — на 60 і 50 г. У корів, яких утримували на раціоні з соєвою макухою, пропіленгліколь та комплексна добавка збільшували добовий вихід лактози на 80 і 60 г, а вихід молочного білка — на 60 і 50 г.

Таким чином, на вихід молочного жиру краще впливала новостворена комплексна добавка, на вихід лактози — пропіленгліколь, а на вихід молочного білка пропіленгліколь і комплексна добавка діяли приблизно однаково.